

GBO BELEID- EN ACTIEPLAN – bijsturing en evaluatie/jaarverslag 2021

EVALUATIE/JAARVERSLAG oorspronkelijk beleidsactieplan

CRITERIUM 1 GEZAMENLIJKE DOELSTELLING EN WERKINGSKADER

Rapportering:

Werkgroep GBO: er was reeds een werkgroep GBO die bestaat uit vertegenwoordiging vanuit CAW, vanuit de mutualiteiten en uit elk lokaal bestuur van de eerstelijnszone. Rond de acties werd uit de bestaande werkgroep verschillende werkgroepen opgezet. Zo was er een werkgroep rond inleefhuis, een werkgroep rond de brochure GBO. Deze werkgroepen koppelen terug naar de stuurgroep GBO.

Er werd een stuurgroep GBO opgericht. Deze fungeert als klankbord voor de voorstellen uit de werkgroep en neemt beslissingen over items waarin ze bevoegd zijn. Deze stuurgroep bestaat uit vertegenwoordiging CAW, DMW en een afvaardiging uit elk lokaal bestuur van de eerstelijnszone.

Deze stuurgroep hield zich in het najaar 2021 bezig met het uitwerken van de rol van elke actor, met de focus op de verhouding tussen CAW en lokalen besturen. Deze oefening gebeurde door middel van een aantal workshops met de lokale besturen en wordt vervolgd in gesprek met CAW. De stuurgroep fungeert als klankbord voor de werkgroepen en neemt beslissingen over items waar zij mandaat toe hebben. Indien zij geen mandaat hebben worden voorstellen vanuit de stuurgroep geagendeerd op het burgemeestersoverleg (politieke afstemming).

De werkgroep en stuurgroep zorgen voor doorstroming van afspraken naar de basisedwerkers

CRITERIUM 2 BASISWERKERS FACILITEREN IN HUN SAMENWERKING

Rapportering:

Omwille van Corona werd de geplande kick off uitgesteld naar het voorjaar 2022. De methodiek die gebruikt zal worden is die van ‘bruggenbouwers’ die deze oefening reeds deden voor de zone Rupel. Door middel van een (theoretische) casus waarin verschillende complexiteiten liggen wordt in gemengde groepen (sociale diensten OCMW, mutualiteiten en CAW) uitgerafeld wie op welke manier met de casus zou omgaan, wat het gekende aanbod is maar ook wat de blinde vlekken zijn. Vanuit deze bespreking wordt vervolgens met de groep basisedwerkers gekeken welke acties kunnen genomen worden om gelijkaardige cases in de toekomst meer efficiënt en gezamenlijk aan te pakken. Deze acties worden vertaald naar zaken die medewerkers zelf al kunnen doen, zaken die binnen de eerstelijnszone kunnen worden opgenomen en zaken waar op lange termijn signaal of druk naar overheden kan worden gezet. De eerste doelstelling van deze kick off is om alle eerstelijnsbepalers van de kernpartners samen te zetten en met elkaar in dialoog te laten gaan zodat ze elkaar en elkaars werking leren kennen.

We stelden vast dat een eenmalige vorming rond proactief en outreachend samenwerken nog niet mogelijk is er eerst meer moet worden ingezet op samenwerking en korte lijnen naar elkaar. We hebben deze vorming dus niet gepland (ook mede door de situatie/context) maar zullen dit wijzigen naar een meer trapsgewijze meerjarenactie die meer gericht is op intervisies dan op eenmalige vorming. (zie bovenste luik: aanpassingen beleidsplan).

De actie rond het loskoppelen van formele MDO methodiek naar een methodiek die breder kan worden ingezet met meerdere partners en gericht op meerdere doelgroepen dan waarvoor ze vandaag worden toegepast werd nog niet uitgevoerd, maar wel meegenomen. We stellen vast dat door kortere contactlijnen

de informele zorgoverlegmomenten meer voorkomen, en minder naar de (betaalde) MDO aanvraag wordt gekeken, om sneller en flexibeler vooruit te kunnen. Dit blijven we stimuleren door op deze korte lijnen in te zetten. De aanpassing van doelgroepfocus ligt in lijn met de focus van het MoReS project (MDO 2.0).

CRITERIUM 3 WE ACTIVEREN DE DOELGROEP DOOR GERICHTE ACTIES IN HUN LEEFWERELD (PROACTIEF, PREVENTIEF EN PARTICIPATIEF) WAARDOOR ZE TOT BETERE PARTICIPATIE KOMEN

Rapportering:

Kick-off voor basisedewerkers werd hierboven reeds beschreven en dus verplaatst (owv corona crisis) naar het voorjaar 2022.

Om dezelfde gekende redenen werd geen netwerkmoment georganiseerd. Dit staat wel op de planning om dit te realiseren. Dit netwerkmoment is bij 'wijzigingen beleidsactieplan' te vinden als Zorgbeurs.

Het inleefhuis, gericht op de laatste graad jongeren van de middelbare scholen van de zone, werd opgestart maar kon niet doorgaan door corona zoals gepland in 2020. In 2021 werd daarom een digitale versie voorzien voor scholen, die deze konden gebruiken in de klas om zo toch inzicht te geven in het nodige budget en kosten van het alleen wonen. In 2022 komt er opnieuw een fysieke versie van het inleefhuis tussen de krokusvakantie en paasvakantie in het JOC/Overkophuis Mortsel.

Het JOC van Mortsel tekende na afstemming met GBO en eerstelijnszone mee in voor de opstart van een Overkop-huis voor de eerstelijnszone ZORA, te starten vanuit de reeds bestaande locatie van het JOC. We dienden in samen met Mechelen (ikv samenwerking Trawant – 1G1P en ELP) en het Overkophuis opende officieel zijn deuren in januari 2021.

Het traject in de zone voor Overkop omvat een centrale fysieke locatie maar ook ondersteuning en antennes op termijn naar de andere gemeenten rond jongeren. Er is een nauwe samenwerking met CAW en eerstelijnspsycholoog en de JAC werking zit mee ingebed in Overkop, weliswaar met een outreachende aanpak en vraaggericht werken naar de andere gemeenten.

Het bestaan van het Overkop huis in het JOC Mortsel maakt dat het inleefhuis ook blijvend kan georganiseerd worden op deze locatie voor heel de zone.

CRITERIUM 4 DELEN VAN EXPERTISE

De organisatie van kick off gebeurde, en wordt reeds hierboven uitvoerig besproken.

Zorggraden en algemene vergadering van ELZ ZORA worden, indien mogelijk, georganiseerd fysiek om netwerkfunctie te bestendigen, en ook digitaal koppelen we dit zoveel mogelijk aan vorming of toelichting van een segment uit het aanbod om in te zetten op korte contacten. Het snelle handelen, de grote nood aan informatie tijdens de afgelopen jaren maken dat de informatiestromen naar alle betrokkenen in het veld sterk zijn verbeterd, en dat daar de eerstelijnszone een sterk faciliterende rol speelt in het verbinden en informeren.

CRITERIUM 5 COCREATIE OUTREACHEND PROACTIEF

BRUIKBAARHEID

De werkgroep organiseert een netwerkmoment voor brugfiguren van de doelgroep: dit is niet doorgegaan. Werken met brugfiguren was niet mogelijk in de context van Corona. Zie ook wijzigingen beleidsplan voor herziening van de doelgroep.

Inleefhuis voor jongeren: gerealiseerd najaar 2021 (digitaal) – voorjaar 2022 fysiek gepland

BESCHIKBAARHEID

We plannen ook een vorming binnen de ELZ ZORA voor basisedwerkers van de kernactoren rond outreachend werken: We koppelden reeds terug dat we dit niet hebben gerealiseerd. We gaan voort met wat is.

BETAALBAARHEID

De diensten die we aanbieden zijn allen gratis voor de cliënten. Ze vragen wel een kostprijs van de betrokken partners om aanbod in deze samenwerking in te zetten en af te stemmen. Door inleefhuis en het betrekken van brugfiguren willen we de mogelijke psychologische drempels sterk verkleinen. Indien aangewezen moeten we ons ook kunnen verplaatsen naar de leefwereld van de cliënt: dit wordt opgenomen in werking van alle dienstverlening (outreaching).

BEREIKBAARHEID

Door vanuit de werkgroep een kader te scheppen en te streven naar duidelijkheid omtrent de rollen van de verschillende partners, willen we ook de onthaalfunctie van elke partner verruimen. Het doel is om in de onthaalfunctie een gemeenschappelijke bril op te zetten en te kijken naar alle aspecten van de hulpvraag van de PZON: dit kwam aan bod in de denkoefeningen (getriggerd rond oa onthaalmiddelen) tussen lokale besturen, CAW en DMW.

De werkgroep organiseert een netwerkmoment voor brugfiguren van de doelgroep binnen de ELZ ZORA: niet gerealiseerd.

BEKENDHEID

Brochure GBO: We hebben met een werkgroep getracht een brochure te ontwikkelen (zakformaat) die heel duidelijk weergeeft waar mensen bij de partners terecht kunnen, en dit volgens de levensdomeinen. Deze oefening werd echter gestaakt aangezien voortschrijdend inzicht stelde dat dit niet zou mogen nodig zijn in een GBO. Het maakt dan immers niet uit waar mensen zich aanmelden, ze kunnen overal terecht. Bijkomend was er teveel onwetendheid of onduidelijkheid rond aanbod DMW en CAW. Door enkele wissels binnen CAW, de opstart van het CAW huis in de regio werden voorgenoemde gesprekken opgestart om zicht te krijgen en te doorspreken hoe we ons verhouden tot elkaar.

BEGRIJPBAARHEID

We toetsen communicaties aan de doelgroep, door gebruik te maken van focusgroepen: deze actie werd nog niet opgestart.

BETROUWBAARHEID

Deze B is een hele uitdaging en de basis om de doelgroep te kunnen bereiken. Door te werken via brugfiguren willen we graag bereiken dat de doelgroep en andere gebruikers over de drempel om hulp te vragen kunnen raken. Ook het samen naar ergens gaan en meer aanklampend te kunnen werken tussen de verschillende partners zou de drempels moeten verkleinen: outreachend werken gebeurt, maar de opstart van brugfiguren werd nog niet opgestart.

FINANCIËLE TOELICHTING

Op 11 november 2021 kregen we bericht van de Vlaamse Overheid dat we subsidies toegewezen kregen voor GBO, en dit vanaf september 2021.

De subsidies voor 2021 (september – december) bedroeg 16 666,67 euro met de mogelijkheid om hiervan max 20% over te dragen naar volgend jaar als reserve.

Dit hebben we aangevraagd: 1700 euro werd overgedragen naar 2022, omdat owv corona een heel aantal geplande acties niet zijn doorgegaan en uitgesteld werden naar 2022 (zoals inleefhuis, kick off event).

Omdat de GBO coördinator (vanuit CAW) tijdens de zomer is gestopt werden de resterende middelen van GBO in loonkosten gestoken van de projectcoördinator van Mortsel en dit dan als werkingskosten van 2021: 14.966,67 euro. Dit owv de trekkersrol van de penhoudende gemeente in het samenbrengen en begeleiden van werkgroepen, het trekken van burgemeestersoverleg en CAW afstemming, deelname aan kabinetoverleg (onthaalmiddelen, GBO en regie) en lerend netwerk GBO van de provincie en (voorbereidende) coördinatie en administratie van de organisatie Inleefhuis in Mortsel (2022).

BIJSTURING/AANPASSING beleidsactieplan

KOMPAS (the 'why')

Gezien de veranderde context sinds 2019, tussen de oorspronkelijke subsidie-aanvraag en nu, was een kritische evaluatie van het toenmalige actieplan aan de orde.

Belangrijk daarin is dat we met de drie kernpartners op eenzelfde lijn zitten over het 'waarom' van het GBO op niveau van de eerstelijnszone.

De belangrijkste vraag waarop GBO volgens ons een antwoord moet bieden is:

"Hoe kunnen we de zorgvrager en zijn/haar context zo goed mogelijk 360° rond benaderen?"

Dit willen we doen door het uitwerken van concrete acties die als subdoelstelling hebben:

- Elkaar leren kennen (verschillende aanbieders/dienstverleners/hulpverleners/cliënten)
- Samen in dialoog gaan
- Weten en afspreken wie wat kan betekenen voor elkaar om uiteindelijk de cliënt zo goed mogelijk, zo preventief mogelijk en zo empowered mogelijk garantie te geven op het uitoefenen van basisrechten (onderbescherming tegengaan) en toegang te geven tot het aanbod rond de hulpvragen, op een coherente manier
- Het netwerk rond cliënten/systemen zo dicht mogelijk maken (korte lijnen)
- Versteking van cliënten en participatie van deze mogelijk maken (faciliteren)

AANPAK (How?)

Omdat de context continu verandert (VUCA), willen we jaarlijks evalueren en acties bijsturen obv omgevingsanalyses en signalen uit het veld. We geloven immers dat deze wendbaarheid cruciaal is om met impact onze doelstelling te kunnen realiseren. De evaluatie van geplande acties is verder in dit document te vinden. Een aantal nieuwe voorstellen worden in het herziene actieplan toegevoegd:

De volgende acties maken onze focus uit voor het komende jaar en worden toegevoegd of concreter vorm gegeven:

We hanteren hierin een holistische benadering.

Criterium 1, 2 en 5:

- WE ORGANISEREN (jaarlijks) EEN (ZORG)BEURS voor professionals (speeddate) binnen de zone
- STRUCTUREEL om de 2 jaar met basisedewerkers in intervisie gaan; CASE MGT/intervisiemomenten
- NETWERKTAFELS of fora rond bepaalde thema's

Om dit te organiseren en trekken stellen we voor over te gaan tot **werving** van een halftijdse GBO coördinator voor onze eerstelijnszone, die hierbij alle betrokkenen betreft en organiseert uitgaand met wat (aanwezig) is in de zone. Bijkomende opdracht voor deze is een soort 'populatiemanager'-rol, opvolgen van doelgroepen. Verder zien we deze rol ook actief in het onderhouden van contacten en korte lijnen met DMW's en mutualiteiten én bij uitbreiding ook werkloosheidsuitkeringen. Deze opdracht is een opdracht bepaalde duur voor max 2 jaar.

DOELGROEP (Who?)

De oorspronkelijk doelgroep is heel beperkt, en dit wringt voor enkele partners. Bijkomend is er op deze doelgroep altijd maar een deel van de populatie die in contact komt met de sociale diensten mutualiteiten.

Vanuit de context die we zien in combinatie met de eigenheid van de sector en aanwezigheid van GGC, de tendens naar verdere afbouw van bedden daar en de prevalentie van psycho-sociale en psychiatrische problematieken in de samenleving (zeker in nasleep van de corona-crisis) wijzigen we de focus van de doelgroep: we willen deze focus leggen op 'complexe situaties' (multiproblem). Deze situaties bieden de meeste meerwaarde in samenwerking, de meeste raakvlakken tussen kernpartners en bij uitbreiding de andere spelers, en zou voor 'gedeelde lasten' zorgen daar waar de complexiteit en zorgzwaarte het grootst is. De oorspronkelijke doelgroep zit hier voor een groot stuk in vervat, aangezien alleenstaande oudergezinnen en alleenstaande jongeren een hoger risico hebben op armoede en daarbij horende multiproblem aspecten. Deze doelgroep volgt het principe van proportioneel universalisme, wat betekent dat onze grootste inspanningen uitgaan naar daar waar rechten en toegang het moeilijkst te verkrijgen is.